

Joschka Fischer knokt voor Europa

'Europese verkiezingen zijn beslissend voor toekomst EU'

Achtergrond - 17 januari 2014

“De Europese Unie verkeert in een zware crisis en er zijn drie opties om dat te veranderen.” Daarmee begon de Duitse oud-politicus Joschka Fischer (Die Grünen) woensdag zijn lezing in Den Haag. Hij riep pro-Europeanen op in actie te komen voor de Europese verkiezingen.

“Optie één: minder Europa en terug naar de soevereine staten; twee: de status quo accepteren waardoor de EU langzaam ten onder gaat; of drie: vooruit richting volledige politieke Europese integratie.” Fischers antwoord is helder: om uit de crisis te komen moet er worden toegewerkt naar de Verenigde Staten van Europa. De aankomende Europese verkiezingen in mei kunnen daar volgens hem een sleutelrol in spelen.

Het pleidooi van Fischer komt niet uit de lucht vallen. De oud-minister van Buitenlandse Zaken in de rood-groene coalitie onder Gerhard Schröder (1998-2005) zet zich al jaren in voor meer Europese samenwerking. Op uitnodiging van het The Hague Institute of Global Justice hield hij zijn pro-Europa-betoog voor gasten als oud-premier Wim Kok, Ruud Lubbers, Jaap de Hoop Scheffer en andere genodigden.

Krachtige oproep

Fischer deed een krachtige oproep aan de pro-Europeanen in Nederland en de rest van Europa om zich in te zetten voor de aankomende verkiezingen. Volgens hem zien nationale overheden de Europese verkiezingen te veel als een nationale aangelegenheid. Er wordt in elk land hevig gediscussieerd over goedkope arbeiders uit Zuidoost-Europa en het wel of niet sluiten van grenzen. Volgens Fischer is migratie bij uitstek een onderwerp waarover op Europees niveau goede afspraken te maken zijn. “Het is toch raar dat er meer over migratie gediscussieerd wordt in de Bondsdag dan binnen de EU zelf?”

Om het tij te keren zijn volgens de oud-voorman van De Groenen hervormingen en krachtig leiderschap nodig. De leidende rol die Duitsland door de crisis binnen Europa heeft gekregen, is volgens hem paradoxaal en daardoor onhoudbaar. “De Europese Unie was juist opgericht om Duitsland in Europa te integreren en dominantie te voorkomen. Nu speelt het land ongewild toch weer een hoofdrol.”

Het nieuwe leiderschap moet volgens hem komen uit de pro-Europese hoek. “Van mensen die lef tonen en kiezers voor de verkiezingen kunnen mobiliseren, en die niet zoals Angela Merkel zwijgen over hun beleid en visie.” Daarmee wees hij ook op de toenemende samenwerking tussen Europa-sceptici als Geert Wilders en Marine Le Pen. “Ik vrees voor de reactie van de overzeese investeerders als de sceptici zullen winnen in Europa.”

Minder Europese samenwerking of het accepteren van de status quo heeft volgens Fischer ernstige gevolgen: “Zonder verandering wordt de crisis heviger en zal de euro uiteindelijk ten onder gaan. De afgelopen jaren heeft het Europees Parlement niks aan de eurocrisis kunnen doen, omdat het de macht en de middelen niet heeft. De oplossingen kwamen van de nationale overheden zelf. Laten we daar van leren en die macht en middelen inzetten voor daadkrachtig Europees beleid.”

Oekraïne

De grote nationale belangen van de EU-landen en het gebrek aan een gezamenlijke Europese visie illustreerde Fischer met Oekraïne. Daar besloot de regering van Janoekovitsj in december plotseling niet de Europese, maar de Russische koers te volgen. “De Europese Unie weet al jaren dat Poetin uit is op meer invloed in Zuidoost-Europa. Dat hij Oekraïne nu voor zich weet te winnen, is deels de schuld van de EU. Europa heeft niets gedaan om bruggen met Oekraïne te bouwen, terwijl Rusland leningen en garanties biedt”.

De aankomende Europese verkiezingen kunnen volgens Fischer voor het eerst écht belangrijk worden. Het kan de aanzet zijn om Europa politiek sterker te maken. “Maar dan moeten we stoppen met de ‘blame-game’. De noordelijke landen geven de zuidelijke landen de schuld en omgekeerd. De crisis is de schuld van ons allemaal. We moeten elkaars verschillen accepteren en de belangen bundelen zodat de neuzen in Europa weer dezelfde kant opstaan.”

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2/joschka-fischer-knokt-voor-europa>